

Lideratge i competitivitat del territori metropolità

La gran àrea metropolitana de Barcelona competeix amb regions similars de tot Europa. L'autor d'aquest article defensa que la capital de Catalunya i el seu entorn han de dotar-se, per ser eficaços, d'ambiciosos elements nous d'organització territorial.

JOAQUÍN TORNOS MAS, Catedràtic de Dret (UB)

EL PERIÓDICO DE CATALUNYA, 25.03.09

Les grans ciutats i el seu entorn concentren la majoria d'activitats econòmiques, socials i culturals, dinamitzen i aglutinen els seus entorns i constitueixen els nuclis d'una xarxa mundial de relacions cada vegada més intenses. L'any 1987 les lleis d'organització territorial del Govern de Convergència i Unió van posar fi a la Corporació Metropolitana de Barcelona i, amb això, a una experiència exitosa sobre la gestió d'una potent realitat metropolitana.

Aquell ens encara jove, impulsiu, ambiciós i potser accelerat va ser desmembrat i decapitat. Des d'aleshores la realitat metropolitana de Barcelona, un fet que el legislador no va poder suprimir, s'ha convertit en un personatge a la recerca de la institucionalització que li permeti recuperar la seva imatge, desenvolupar tota la seva potencialitat i recuperar la seva presència en el conjunt de les metròpolis mundials.

DIVERSOS SÓN els factors que avui ens porten a recuperar aquesta qüestió i a destacar la importància de la creació del Consorci de l'àrea metropolitana de Barcelona. Per un costat, la constatació de les

demolidores conseqüències que, en el món competitiu actual, té el pas del temps per a aquell que es manté inactiu. Per això és urgent abordar la governança metropolitana en un entorn europeu i global en què les àrees metropolitanes competidores són clars elements dinamitzadors dels seus respectius territoris. No poder jugar en aquesta lliga perjudica els ciutadans metropolitans i el conjunt de Catalunya.

Per un altre costat, el Govern català ha obert el debat territorial amb els treballs sobre una nova llei de governs locals que s'elabora a l'empara de les noves competències estatutàries. El Govern també ha manifestat la seva voluntat d'aprovar una llei singular de l'àrea metropolitana de Barcelona com a complement de la nova llei de governs locals.

Per aquestes raons, mentre es treballa en la nova configuració legal de l'àrea metropolitana de Barcelona, la creació d'un consorci que agrupi les actuals entitats metropolitanes del Transport i dels Serveis Hidràulics i Tractament de Residus, juntament amb la Mancomunitat de Municipis de l'Àrea Metropolitana de Barcelona, és una decisió que respon a un gradualisme prudent i intel·ligent que permet avançar segons les possibilitats que ofereixi cada moment.

El Consorci, que neix com a ens de cooperació entre les entitats consorciades, permet superar l'actual fraccionament institucional i actuar com a element de cohesió territorial. El Consorci ha de millorar l'exercici de les competències dels ens consorciats, optimitzar la gestió dels serveis centrals comuns de les tres entitats i potenciar les funcions de planificació estratègica i desenvolupament econòmic. Però, per sobre de tot, el Consorci permet una identificació externa unitària de la realitat metropolitana de Barcelona.

Si el Consorci aconsegueix un lideratge convençut i reconegut podrà situar la nostra realitat metropolitana dins del conjunt de configuracions urbanes similars de nivell europeu.

LA NOSTRA realitat metropolitana requereix governança metropolitana i la institucionalització legal del govern d'aquesta realitat dins del conjunt de poders territorials de Catalunya. El Consorci permet anar construint aquesta governança, dóna visibilitat externa a una realitat unitària i permet millorar la competitivitat d'aquest territori.

La nova *Àrea Metropolitana* no es construirà d'un sol cop, ni el Consorci de Barcelona és la solució definitiva. Però afortunadament, amb la constitució d'aquest ens s'ha fet un primer pas en la bona direcció.